

Krootuse Kooli Kuller

K r o o t u s e P õ h i k o o l i s õ n u m i t o o j a n r 6 8

Kool tähistas auväärset juubelit

lavadekoratsioon

Kaunitarid kanneldega

21. oktoobril ootas meie kool oma vilistlasi ja endiseid töötajaid kokkutulekule, et koos tähistada Karaski-Krootuse kooli 250. aastapäeva.

Ajalooallikate andmeil hakati 1767. aastal andma kooliharidus Vana- Karaski koolimajas, mis asus Ihamaru külas. Selles majas õpetati lapsi 1931. aastani, mil endise Karaski karjamõisa maadele valmis uus koolimaja. Kooliharidust anti selles majas 1. septembrini 1989. Selleks ajaks sai valmis uus koolimaja Krootusel. Karaski koolist sai ajalugu ja sündis Krootuse Põhikool.

Kokkutulek sai alguse Karaskist. Õnneks pole vana maja jäänud tühjaks, vaid on läbinud uuenduskuuri nii seest kui väljast. Praegu asub hoones Karaski Pansionaat, mille omanik Marko Sepp lahkelt kohale tulnud huvilistele maja tutvustas. Kuna hoone sisemus on tundmatuseni muutunud, püüdsid vilistlased mälu taastada oma vana klassi või siis direktori kabinet asukohta. Karaski kooli vilistlased olid väga tänulikud selle visiidi üle, sest paratamatult puu-

dub enne 1989. aastat lõpetanuil praeguse kooliga tihedam side.

Meenutuste retkele järgnes kontsertaktus Krootuse rahvamajas. Külalistele esinesid praegused õpilased, näha ja kuulda sai laulu, tantsu, pilli- ja näitemängu. Meie direktor Rita Punning tegi põgusa ülevaate praeguse kooli elustolust ja tänas koostööpartnereid, õpetajaid, töötajaid ja õpilasi tehtu eest.

Kokkutuleku auks anti välja kogumik **“Hetki Karaski– Krootuse koolist 250”**. Kogumiku materjalid koostasid meie kooli endised ja praegused õpetajad, töötajad ning vilistlased.

Siinses majas on õppetöö kestnud 28 aastat ja need lapsed, kes omal ajal siin kooliteed alustasid, mäletavad ruumide paigutust ja siseviimistlust hoopis teistsugusena. Ka selles majas on asukohta vahetanud nii direktori kabinet kui ka õpetajate tuba, nii arvuti-, muusika-, füüsika- kui ka tehnoloogiaklass. Spordisaali on mitmete renoveerimiste käigus ikka paremaks proovitud muuta. Sel sügisel saime uue põranda ning pidude tarvis vaipkatte, mis oluliselt parandas

saali akustikat. Muutunud on ka kooli välisilme– valgest punase katusega hoonest on saanud kollane, endiselt punase, kuid pisut sammaldunud katusega maja. Kõik meie praegused õpilased peavad üsna enesestmõistetavaks, et juba aastaid tegutseb meiega ühe katuse all lasteaed.

Meil õpib päris palju neid õpilasi, täpsemalt 16, kelle vanemad on just selle maja kasvandikud olnud. Kui arvestada hulka ka need vanemad, kes on lõpetanud Karski kooli, siis nende järeltulijaid käib siinses haridusasutuses koolitarkust omandamas 10. Kokkuvõttes moodustab see täpselt ühe kolmandiku meie õpilaste arvust.

Soovime, et meie kool jääks kestma veel mitmeteks põlvkondadeks!

KKK

Lisete Härma

21. septembril sõidutati kahe vanema klassi õpilased Meenikunno rappa. Kohapeal tervitas lapsi keskkonnanahariduse spetsialist Mari Kala, kes tegi päeva üsnagi huvitavaks.

Kõigepealt jagati tunnis osalejad paardesse ning varustati nad vajaliku atribuutikaga: iga rühm sai koti, milles olid termomeeter, kaust töölehtedega, pliats, joonlaud, teip ja luup.

Varustus käes, asuti mööda laudteed raba sügavuste poole sammuma. Ühel hetkel tehti peatus ja asuti mõõtma lauka ja rabamätta temperatuuri. Seni, kuni termomeetrid omasoodu tööd tegid, asuti nelja ruutmeetri suuruse ruudu seest erinevaid taimeliike kokku lugema. Samal ajal tekkis võimalus jõhvikaid korjata ja oma käega suhu pista. Olgu mainitud, et nii mõnigi laps

noppis jõhvikaid elus esimest korda.

Edasi suunduti rabajärve kaldale. Laudtee oli üsna kitsas ja kes hooletu oli, sel õnnestus poole sääreni laukasse vajuda. Järvekaldal tuli täita töölehed. Kes oma ülesandega hakkama sai, sellele anti luba vaatetorni ronida. Sealt kõrgelt avanes imeilus panoraamvaade tervele rabale.

Ülesanded täidetud, tagastasime töövahendid ja asusime tagasi teele.

Mis kasu me siis sellest päevast saime? Kindlasti saime portsu kosutavat rabaõhku kopsudesse. Veel saime eemale oma nutitefonidest (peaaegu). Õppisime tundma või tuletasime meelde rabataimi, rääkisime rabas elavatest loomadest ja putukatest ning sellest, mis tähtsus on rabal.

Rabad on taimekooslused, kus puurinne on väga hõre või puudub hoopis. Puude olemasolu alusel eristatakse puis- ja lagerabasid. Mõlemaile on iseloomulik paks vähelagunenud turbakiht. Raba kummub ümbritsevast alast kõrgemale ja seetõttu saab ta vett ainult sademetest. Rabades on ohtralt väikesi veekogusid (älved ja laukad), nende mikromaastik koosneb mätastest ja peenardest, kus kasvavad erinevate taimeliikide esindajad. Rabad on kujunenud metsade soostumisel või kinnikasvanud järvedest. (bio.edu.ee)

Meenikunno raba. Foto Krootuse kooli fotoalbumist

Tuppvillpea. Foto: <https://hiveminer.com/Tags/raba%2Ctaimed>

Lühiuudiseid

25. septembril toimus koolis nunnunäitus.

Iga õpilane võis kaasa tuua põnevaid köögivilju. Seekord olid esindatud põneva kujuga kartulid, porgandid ja muud juurikad, mitmesuguse suuruse ja värviga tomatid, kurgid, kõrvitsad, oaja hernekaunad. Esindatud olid eestimaised viinamarjad. Mõni laps oli vaevalks võtnud isegi metsa minna ja sealt teistele vaatamiseks kukeseeni kaasa toonud. Päeva lõpus võis iga laps oma saagi kas pöske pista või koju tagasi viia.

27. septembril tähistasime Euroopa

keelte päeva. Selleks ürituseks oli vaja igal klassil kujundada plakat "Miks me õpime keeli?" või "Kuidas me õpime keeli?". Plakatid valmisid kunstõpetuse tundides.

Antud päeva raames koguneti aulasse, kus toimus rühmatöö. Ürituse juhud õpetaja Sirje ja õpetaja Tiia kommenteerisid õpilaste valmistatud postreid ja lasid seejärel lahendada erinevaid ülesandeid.

Üritus lõppes komisöömisega.

II maraton Krootusel

Ahto Altoja

Juba teist aastat löid meie kooli õpilased kaasa maratonijooksus, eesmärgiga ületada maratonijooksu maailmarekord, mis ka sel korral õnnestus.

Ürituse üldised eesmärgid olid järgmised: elavdada jooksuharrastust maakonna koolinoorte hulgas ja pakkuda haaravat vaheldust argipäevaliikumistele; proovile panna oma kehaline tub-

lidus (kiirus, jõud, vastupidavus) ja koos meeskonnana tegutsedes (meeskonnavaim, kaasaelamine, toetamine) joosta 42 195 meetrit e maraton; püstitada oma kooli rekord maratonijooksus ning püüda ületada maailmarekord maratonijooksus – 2:02:57.

Üritus toimus kõigis koolides kohapeal ja tulemused saadeti spordiliitu, kus tehti kokkuvõtteid.

Möödunud aastal oli Krootuse Põhikooli võistkonna tulemus 2:21:51, mis oli üpris tubli saavutus, arvestades, kui raske on meil väiksel koolil meeskonda kokku saada. Lootuses parandada tulemust saime sel aastal tulemuseks lausa alla 2 tunni ehk 1:59:1.

30. Karaski– Krootuse jooks

30. jooksu võitsid Välek Veeroja 6. klassist, Reio Kähr 6. klassist ja Rainer Valliste 5. klassist. Neidude esikolmik oli järgmine: Anette Ojarand 7. klass, Marjaanika Tsibo 4. klass ja Evelin Oraka 7. klass.

Jooksu kuus esimest olid seekord siis lisaks Välekile, Reiole ja Rainerile Janek Oja ja Jaanis Konks (mõlemad 9. klassist) ning Anette Ojarand, kes kaitses oma eelmisel aastal saavutatud 6. kohta. Viimastel aastatel on tüdrukud esinenud poiste kõrval väga tublilt—tulnud üldjärjestuses mitmel aastal isegi

5. kohale, näiteks Kelli Parind oli üldjärjestuses viies aastatel 2014 ja 2015.

Tänase päevani on ületamata 1996. aastal Janari Sonne poolt joostud rekord 16.45 ja tütarlaste arvestuses 1988. aastal Maire Mandeli aeg 19.10.

Huvitavaid tähelepanekuid 2017. aasta jooksust: 5. koha saavutanud noormees läbis distantsi plätudes.

Tekst ja fotod :*Sigrid Mallene*

Laste Vabariik on Eesti Vabariigi 100. aastapäevale pühendatud lastele suunatud ettevõtmiste sari, mille eesmärgiks on omakultuuri tutvustamine ja edendamine atraktiivses vormis.

Laste Vabariik seob erinevad valdkonnad, toetub väärtuskasvatuse põhimõtetele ja pakub lastele arendavat ja loovat tegevust ning harivat ja kvaliteetset meelelahutust. Tuuri eesmärk oli jõuda paljude laste kodupaikadeni ja tähistada ühiselt Eesti sünnipäevapüüdu.

Krootuse Põhikooli algklassid osalesid Laste Vabariik 100 üritusel Saveranas 8. septembril.

Kõik Laste Vabariigis osalevad lapsed said Laste Vabariiki sisenemisel passi – neist saavad Laste Vabariigi kodani-

kud. Laste Vabariigi pass annab tavalisest soodsama sissepääsu paljudesse muuseumitesse ja elamuskeskustesse üle Eesti. Lisaks anti kõigile lastele nosimiseks küpsis.

Laste Vabariigis oli 3 tegevusala:

Mänguala, mille sisustasid projektis osalevad partnerid - elamuskeskused, muuseumid ja teised igapäevaselt lastele tegevusi pakkuvad partnerid. Siin sai labürindis seigelda, mängida ja ise avastada ning ristsõnale vastuseid leida. Ainulaadses labürint-mängualal, sai avastada erinevaid maailmu – piiluda Eesti maa alla ja merepõhja, heita pilk taevasse ja loodusesse, kuulata Eestimaa hääli, ära tunda tuttavat ning avastada uut.

Töötubade ala, kus toimuvad projekti kaasatud partnerite töötoad - siin sai ise luua, meisterdada ja nuputada; Etenduseala, kus toimus etendus.

Etenduse peategelased olid saja-aastased vanaprouad Hulda ja Gulda, kes peavad vanakraamipoodi ja hakkavad valmistama [Eesti Vabariigi 100.](#) sünnipäevaks. Lustakas lugu räägib meist endist, eestlastest ja Eestist, meie elust ja tegemistest ja sellest, mida peame oluliseks ja väärtustame. Loo on kirjutanud Kätlin Vainola, selle lavastas [Taavi Tõnisson](#). Ehkki hommik oli vihmane, paistis kogu ürituse toimumise aja päike. Ja ehkki töötubades askeldamiseks oli kohti pisut vähe, meeldis üritus lastele väga.

Sigrid Mallene

13. septembril sõitis 2. klass Mügra külla, kus elab meie klassi Liisa vanaema Agne Matt. Tema juures toimus 2. klassi klassiõhtu- piknik- õuesõppetund.

Mis me siis tegime?

Kirjutasime suurele puumügarale oma nimed, läitsime tõrvikud ja tegime lõkke, istutasime oma klassi puu (punane vaher); õppisime uusi ja korrasime varem õpitud puid; sõtkusime

tainast ja küpsetasime seda lõkke kohal; sõime soolaube ja lõkkes küpsetatud kartuleid, maitsesime erinevaid mahlasid, korjasime koolis volditud ning kaunistatud paberkotti erinevaid mündilehti ja teisi ravimtaimi, et neist tervislikku taimeteed teha; maalisime puidust plaadile oma lemmiktaime ja võistlesime puude tundmise- leidmise mängu. Kõik toredad tegevused ei tule korraga meeldegi. Muidugi jooksime lihtsa niisama, ilma et keegi oleks

keelanud või pahandanud. Kõige selle toreda eest peame suure tänu ütleva Liisa vanaemale Agnele ja tuhat tänu ka vanaisale! Suur aitäh ka Kristo ema Kristile ja Rihardi ema Piretile, kes meile transpordiga abi pakkusid!

Põnevad kooliseinte vahel ja väljaspool

Helle Jaaska

29. septembril toimus 6. klassil ööklassiõhtu. Kõik õpilased mõtlesid välja ja viisid läbi ühe tegevuse/võistluse. Õhtusöögi ja magustoidu valmistasid õpilased ise. Poisid valmistasid küpsisetordi ja tüdrukud sooja toidu. Hommikuks küpsetasid tüdrukud pannkooke ja poisid valmistasid hommikupudru. Enne koju minekut pesti nõud ja koristati ruumid.

18. oktoobril käisid 6. ja 7. klass KIK-i

õppekursioonil Aseri tellisevabrikus. Saime teada, kuidas ja kui kaua aega kulub selleks, et saada savist tellis. Tagasiteel koju külastasime Rakvere Aqva SPA-d, kus saime nautida veemõnusid ja lõõgastuda saunas.

29. oktoobril toimus 6. ja 7. klassile õppekursioon Tartu, kus külastasime jõulumeeleolus tagurpidi maja.

Oli huvitav kõndida laes ja tunda end kui võluritena, kes sisenevad majja teiselt korruselt. Samas oli huvitav ka õppida tasakaalu hoidmist, kuna lisaks sellele, et oli tagurpidi, oli ka veel kalde all. Seejärel külastasime Apollo kino, kus saime kaasa elada filmile „Papside lahing“.

Kas mammut on karvane elevant?

Tartumaal Saadjärve kaldal paiknev 2012. aasta keskkonnateoks valitud Jääaja Keskus on unikaalne asutus, kus teadus on ühendatud meelelahutusega. Jääaja Keskusest leiab kolm eri teemavaldkonnaga korrust. Kohapeal näeb elusuuruses mammutit jt jääaja loomi, saab ülevaate, kuidas on arenenud loodus pärast jääaega, mõõta enda ökoloogilist jalajälge ja teha palju muud

põnevad.

17. oktoobril toimus meie kooli algklassidel õppepäev Jääaja keskuses. Osalesime programmis "Kas mammut on karvane elevant?". Õpilased "viidi" jääaegsesse Lõuna-Euroopasse, kus räägiti sellel ajal elanud loomadest (mammut, ürghirv, koopalõvi). Teise korruse dioraamidest otsisime mammutit ning leidsime üheskoos vastus, miks neid sel korrusel ei ole. Mängisime

mängu "Kes ma olen?". Õpilaned said pildi loomast, teised hakkasid looma kohta esitama küsimusi, millele võis vastata "ei" või "ja". Programmi lõpul täitsime rühmatööna ka töölehti.

Tekstid ja fotod Sigrid Mallest

16. novembril õppisime teaduskeskuses Ahhaa. Lõime kaasa töötubades, kus valmistasime ise seepi ja šokolaadi.

Seebilabor

Meid ümbritsevad seebid, šampoonid, pesupulbrid jne. Kuidas nad kõik toimivad? Sukeldusime üheskoos seebikeemia salapärasesse ja esmapilgul segasena paistvasse maailma. Arutlesime, miks mullide puhumiseks veele seepi peab lisama ning uurime, kuidas vanasti kodus ise seepi tehti. Avastusretke aitas nauditavaks muuta seebimassist seebile lisatav aroom. Kõige lõpuks tegime ka ise vahutavat ja hästi lõhnavat seepi.

Šokolaadilabor

Saime osa šokolaadi värvikast ajaloost ning tutvusime selle suurepärase maiustuse koostisosade ja valmistamise saladustega. Lisaks oli meil harukordne võimalus ise valmistada ja maitsta kõige chedamat, taevalikku naudingut pakkuvat šokolaadi.

Pärast laborite tööd vaatasime planetaariumi etendusi "Lendame kosmosesse!" ja "Avastades Universumit" ning katsetasime "käed-külge" eksponaate suurel näitusepinnal. Päev oli vahva!

29. novembril sõitsime Tartusse, kus toimub loodushariduslik õppepäev. Tutvusime uuenenud loodusmuuseumi püsinäitusega "Maa. Elu. Lugu". Pärast seda läksime Tartu Ülikooli muuseumi, kus toimus programm „Meeled“. Inimesel on viis meelt: nägemis-, kuulmis-, haistmis-, kompimis- ja maitsmismeel. Veendusime, kuidas meie meeled töötavad ning vahel meid petavad. Siis tutvusime ülikooli muuseumiga. Külastasime ka Hullu Teadlase kabinetti. Hull Teadlane oli küll ise kodust ära, kas uurimisreisidel või kolleegidega nõu pidamas, kuid meie tohtisime siiski tema ruumi uudistada. Morgensterni saalis uurisime üheksat kipsist antiikset muusat.

Appi! Sibul läks silma!

Tüüpiline mees! Ei saa nüüd sibulast jagu.

Aime Sabre

Oktoober on pudrukuu ja 10. oktoober rahvusvaheline pudrupäev.

Sel sügisel tähistati Eestis pudrukuud toredate ettevõtmisega, kus lapsed said koolides terve klassiga keeta teraviljaputrusid ja katsetada erinevaid retsepte. Pudruprogrammis said osaleda 1.-8. klassi lapsed.

Meie koolist löid sel aastal programmis kaasa 2. ja 5. klass. II klass keetis tanguputru, kuhu oli lisatud võis praetud sibul ja peekon. Magustoiduks keedeti odrajahuputru, mida söödi maasika- ja mustsõstra toormoosiga. Pudrukeetmise juures oli lastel abiks Liisa ema Jaanika.

5. klass keetis mitmeviljaputru seemnete ja kliidega ning testis seda maasikamoosi või võiga.

Korraldajad premeerisid osalejaid kingitusega, milleks olid diplomid, teraviljahelvestest kiirpudru pakikesed ja armastatud staaride toetusega teraviljatoitude retseptiraamat.

Programmi eesmärk on tõsta laste teadlikkust tervislikust toidust.

Lühiuudiseid

4. oktoobril külastas meie kooli grupp noori muusikuid, kes tegelesid etnomuusikaga. Seltskond oli rahvusvaheline ja kokku saanud tänu ühisele huvile.

Tunniajalise kontserdi käigus tutvustati erinevate maa-
de rahvamuusikat, samas said kuulajad rütmi kaasa plaksutada ja laulda.

Nipet-näpet uudiseid

Klaasimeistrid Ventspilsist

9. novembril külastasid meid lõunanaabrid Läti-
maalt, kes selgitasid klaasipuhumise kunsti.

Giid pidas põhjaliku loengu klaasist kui imelisest ma-
terjalist, samal ajal valmis laste silme all klaasist koe-
rake. Klaasipuhumine on kunst, mis nõuab püsivust ja
kannatust, seepärast see kärsitu loomuga inimestele ei
sobiga.

Iga laps sai mälestuseks pisikese klaasripatsi ja kes
raha kaasa oli võtnud, sellel õnnestus ka mõni klaasist
suveniir soetada.

Tegelikult ikka maod koolimajas!

*Üksikutele sai osaks õnn ise klaasipuhumise saladusi omal
nahal kogeda.*

Loomad elutoas!

I trimestri viimasel päeval tõi elevust majja üks seljakotiga võõras
mees. Kuulu järgi pidi ta näitama madusid ja sisalikke, kuid esime-
sel hetkel jäi mulje, et ta on need maha unustanud või üritab meid
nisama petta.

Tegelikult mingit pettust ei toimunud. Eesti tuntud maokasvataja
Toomas Pranstibel rääkis lastele esmalt roomajate elust-olust,
oma seiklustest ja rännakutest seoses madude uurimisega. Siis ha-
rutas ta oma seljakoti lahti ja hakkas üksahaaval eraldi riidekottides-
se pakitud madusid demonstreerima.

Enamus lapsi madusid ei kartnud ja otsustas neile pai teha. Julge-
mad said roomajaid isegi endale kaela riputada ja sotsiaalmeedias-
se fotosid postitada.

Fotosessioon Instagrammi jaoks

Kuidas teha õige valik?

Imbi Vaikmäe

7.novembril toimus 8. ja 9.klassi õpilastele kutsevalikualane
seminar. Töötukassa Võrumaa osakonna karjääriinfo spetsialist
Kristi Randla andis ülevaate palga kujunemisest ja maksudest.
Sissejuhatava vestluse järel töötasid õpilased rühmades ja koos-
tasid esitluse. Läbiviija kiitis õpilaste aktiivsust ning teadlikkust.
9.novembril külastasid 9.klassi õpilased Võrumaa Kutseharidus-
keskust, kus tutvuti õppimistingimuste ja pakutavate erialadega.
Õppeasutuse esindaja tutvustas õppehooneid ja enesearendamise
võimalusi, näitas robotikalaborit ja õppurite valmistatud ba-
gautot, samuti kutsemeistrivõistlustel esikoha vääriliseks tunnista-
tud tööd.

Väimelast suundusime Kubijale uudistama turismiettevõtlust
hotell-loodusspaa näitel. Personali esindajad tegid meile ringkäi-
gu spaa- ja saunakeskuses, seminariruumides ning hotellituba-
des, saime ülevaate töötingimustest ja teenimisvõimalustest.

**Lehte tegid 8.klass, õpetaja Sigrid Mallene ja
Aime Sabre.**

Aitäh kõigile kirjutajatele!